

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

**Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 21-05-02, 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md**

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

**Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 21-05-02, 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md**

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific final al proiectului 23.70105.7007.09T ” Procese de eutrofizare a lacului de acumulare Dubăsari în condițiile modificărilor climatice”, din cadrul concursului ” Tinerii Cercetători” cu începere din ianuarie 2024, director de proiect: Dr. TUMANOVA Daria, Prioritatea III: Biotehnologii și Protecția Mediului, Universitatea de Stat din Moldova, perfectat în baza audierii raportului științific final al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la ședința Biroului Secției Științe ale Vieții, din 2 martie 2026 și a concluziilor experților confidențiali

1. Realizarea scopului și obiectivelor, exprimate prin rezultatele obținute

Scopul proiectului a constat în obținerea noilor cunoștințe în funcționarea ecosistemelor acvatice prin estimarea complexă a stării ecologice a lacului de acumulare Dubăsari. Pe parcursul implementării proiectului a fost evaluată relevarea diversității, structurii și funcționării comunităților de hidrobionți (fitoplancton, zooplancton); a fost determinată calitatea apei conform parametrilor hidrochimici, au fost estimate procesele de autoepurare și poluare prin evaluarea producției primare a fitoplanctonului și destrucției substanțelor organice în ecosistemele acvatice; a fost evaluat statutului trofic și al calității apei conform parametrilor cantitativi și valentei saprobice a hidrobionților (fito-, zooplancton). Apa se încadrează în clasa IV (moderat poluată)-V (poluată). Ecosistemul lacului de acumulare este, în general, mezotrof după biomasa fitoplanctonului (uneori eutrof), iar după caracteristicile zooplanctonului se încadrează în categoria mezotrofă. Colectarea materialului necesar cercetărilor a fost efectuată prin expediții în teren efectuate în diverse perioadele ale anului. Scopul și obiectivele au fost atinse pe deplin..

2. Diseminarea rezultatelor obținute (publicații, brevete de invenție, participarea cu rapoarte la conferințe și expoziții)

Rezultatele cercetărilor au fost publicate în 2 articole în reviste din străinătate recunoscute, 3 articole în lucrările conferințelor științifice naționale și cu participare internațională și 4 teze ale conferințelor științifice. Cercetările au fost prezentate la diverse evenimente științifice naționale și internaționale: congresul zoologilor, simpozioane, conferințe științifice, seminare științifice - în total 4 evenimente internaționale și 4 evenimente naționale / cu participare internațională.

3. Valoarea și impactul socio-economic a rezultatelor obținute. Susținerea sau pregătirea tezelor de doctor în baza rezultatelor din cadrul proiectului (după caz)

Rezultatele monitorizării stării ecologice a lacului de acumulare Dubăsari și stabilirii impactului antropic asupra acestui corp de apă reprezintă bază informațională importantă pentru identificarea și aplicarea măsurilor de redresare a situației ecologice, precum și pentru perfecționarea strategiilor și programelor de acțiuni dedicate protecției, ameliorării și valorificării durabile a resurselor acvatice. Rezultatele proiectului contribuie la creșterea nivelului de conștientizare a populației privind starea calității apei și importanța gestionării durabile a resurselor acvatice precum și la argumentarea luării deciziilor de către actorii principali în domeniul managementul apelor.

4. Colaborarea la nivel internațional și național, posibilitatea continuării cercetărilor

Consolidarea cooperării la nivel internațional a fost efectuată prin colaborări cu instituțiile din România (Muzeul Național de Istorie Naturală, București, Universitatea Vasile Alecsandri din Bacău, Universitatea Dunărea de Jos din Galați, etc.). La nivel național colaborarea a fost menținută cu Universitate Pedagogică de Stat, Universitatea de Stat, diverse instituții orientate spre studiu ecosistemelor și biodiversității. Activitățile proiectului trebuie continuate pentru a cunoaște și prognoza starea chimică/hidrochimică/hidrobiologică a unui din cele mai mari lacuri de acumulare din țară - Dubăsari

Punctajul mediu acordat: 27,6

Concluzii și recomandări:

Pe parcursul implementării proiectului au fost efectuate expediții complexe pentru colectarea materialului hidrobiologic și hidrochimic din lacul de acumulare Dubăsari, precum și experimente în teren privind producția fitoplanctonului și destrucția substanțelor organice. A fost apreciată categoria de troficitate, calculată în baza fito-, zooplanctonului și a datelor privind raportul dintre producția fitoplanctonului și destrucția materiei organice (A/R), rezultatul arată că ecosistemul lacului de acumulare este, în general, mezotrof după biomasa fitoplanctonului (uneori eutrof), iar după caracteristicile zooplanctonului se încadrează în categoria mezotrofă. Calitatea apei lacului de acumulare se încadrează în clasele IV și V (poluata - foarte poluată), procesele distructive prevalează asupra proceselor producționale. Rezultatele proiectului au un impact integrat: științific, prin avansarea cunoștințelor și publicarea rezultatelor; social, prin educarea și implicarea populației; și economic, prin fundamentarea deciziilor de gestionare durabilă a resurselor acvatice și protecție mediului.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva GUDUMAC

Conducător adjunct al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Ion TODERAȘ

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela ROMANCIUC